

DÜŞÜNELİM



kültüründen örnekler

Görsel 1.4'te Türk kültürünü yansıtan hangi örneklerle yer verilmiştir? Söyleyiniz. Metinde ve resfebelerde anladığımız kadarıyla Türk kahvesi, gelenekler, halk oyunları, el sanatları ve bayramlar gibi Türk kültürüne ait değerlere yer verilmiştir.

KÜLTÜR ZENGİNLİĞİ BİRLİKTE YAŞAMAYA KATKISI

Kültür, bir milletin tarih boyunca meydana getirdiği maddi ve manevi değerlerinin bütünüdür. Toplum içinde dayanışma, birlik ve beraberliğin sağlanmasında önemli bir yer alır. Kültür, bir toplumu millet yapan ve diğer milletlerden ayıran önemli özelliklerdir. Bu yönüyle Türk kültürü, Türk milletin hayat tarzını yansıtır.

Görsel 1.4'te Türk kültürünü yansıtan hangi örneklerle yer verilmiştir? Söyleyiniz.

Aşağıda TÜR (kültür) kavramının çağrıştırdığı kelimelere dair resfebe örnekleri verilmiştir. Verilen resfebeleri inceleyiniz ve kültür öğelerini yazınız.

S + (Ay resmi) + Gİ

B RAM
Bayram

G ENK
Gelenek

SAN
Sanat

HALK OY U
Halk oyunu

D + (il/Şehir resmi)

Kültür kavramının size çağrıştırdığı diğer kelimeleri yazınız. Kelimelerden birtanesini resfebe ile gösteriniz.

Kültür kelimesi bana dil, tarih, yöresel kıyafetler, mimari eserler ve el sanatları gibi kelimeleri çağrıştırıyor. Örneğin "dil" kelimesini resfebe ile göstermek için kıocaman bir D harfi çizer, yanına da bir il (şehir) görseli ekleyebiliriz.

KEŞFEDELM



Çevremizde kendikültürümüzden farklıbirdil,kıyafet, ye- mek gibi kültürel öğelere sahip olan insanlar veya toplum- larla karşılaşabiliriz. Karşılaştığınız farklı kültürel özelliklere ilişkin durumlarla ilgili aşağıdaki tabloyu doldurunuz.

Karşılaştığım durum veya yer

Sınıfımıza farklı bir ülkeden yeni bir arkadaşımızın katılması.

Karşılaştığım kültürün dikkatimi çeken özelliği

Farklı kültürlerin hayatımızı renklendirdiğini, yeni şeyler öğrenmemizi sağladığını ve saygı duyulması gerektiğini düşünüyorum.

Bu sırada hissettiklerim

İlk başta şaşırıldım ama sonrasında onun yemeklerinin tadını çok merak ettim.

Farklı kültürlerle karşı düşüncelerim

Farklı kültürlerin hayatımızı renklendirdiğini, yeni şeyler öğrenmemizi sağladığını ve saygı duyulması gerektiğini düşünüyorum.

Türk kültürünü ve adetlerini yansıtan, kuşaktan kuşağa aktarılan çeşitli geleneksel çocuk oyunlarımız vardır. Geleneksel oyunlarımızla ilgili verilen kaynakları inceleyiniz ve tabloyu doldurunuz.

Kayna k

Türkiye ve dünya genelinde oynanan geleneksel oyunlar:

Üçtaş: Türkmenistan, Hindistan.

Beştaş: Endonezya, Kırgızistan, Kore Cumhuriyeti, Yunanistan.

Dokuztaş/çanak/yedikule: Hindistan, Suriye.

İstop: İtalya, Romanya, Kolombiya.

Körebe: Nijerya, Kazakistan, Özbekistan, Türkmenistan, Almanya, Fransa, İngiltere.

Türk cumhuriyetlerinde aynı isimle oynanan mangala oyunu Afrika'da Gana, Kenya, Nijer- ya, Fildişi Sahili, Mali; Asya'da Endonezya, Hindistan, Kazakistan, Kırgızistan; Amerika'da ise Karayipler ülkelerinde yaygın olarak oynanmaktadır.

(Özyürek,A & Dadak,S & Yurt,N (2021) s. 72-85

Mangala oyunu



Bildiğiniz geleneksel çocuk oyunlarının isimlerini yazınız.

Saklambaç, körebe, yakan top, seksek, istop, beştaş, dokuztaş, mangala ve üçtaş bildiğim geleneksel oyunlardır.

Oynadığınız geleneksel çocuk oyunlarının isimlerini yazınız.

Okul bahçesinde veya parkta arkadaşlarımla en çok istop, körebe, seksek ve yakan top oynuyorum.

Farklı kültürlerde aynı oyunların yer alması size ne ifade ediyor?

Dünyanın farklı bölgelerinde yaşayan çocukların aslında birbirlerine çok benzediğini ve oyunların tüm çocukları birleştiren ortak bir dil olduğunu ifade ediyor. Ülkelerimiz farklı olsa da aynı oyunlarla eğlenebiliyoruz.



Görsel 1.5 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı

Metin, görsel ve dijital kaynakları inceleyiniz ve tabloyu doldurunuz .

“23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı” Mustafa Kemal Atatürk tarafından Türk çocuklarına hediye edilmiştir. Günü-müzde düzenlenen 23 Nisan şenliklerine yabancı ülke çocukları da misafir olarak katılmaktadır (Görsel 1.5). Çocuklara bayram hediye eden ve bu bayramı bütün dünya ile paylaşan ilk ve tek ülke Türkiye’dir.

TRT Uluslararası 23 Nisan Çocuk Şenliği’ne katılan çocukların videolarını izleyiniz, ülke ve kültürlerini tanıttıkları konuşma metinlerini okuyunuz ve soruları cevaplayınız.

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı videosu



Görsel 1.6 TRT Uluslararası 23 Nisan Çocuk Şenliği Logosu



Görsel 1.7

Merhaba, ben Efe. Türkiye’den katılıyorum. Zeybek adlı halk oyunumuzda cepken dediğimiz, gömlek üstüne giyilen ve üzeri işlemeli bir kıyafet giyeriz. Su üzerine yağlı boya ile desen verdiğimiz ve bu desenleri kâğıda geçirdiğimiz ebru sanatı, geleneksel el sanatlarımızdandır. Dinî bakımdan önemi olan ramazan ayında iki minare arasına mahya asma geleneğimiz vardır. Kare şeklinde kesilen ince hamurların içine kıyma koyularak yapılan Kayseri mantısı ünlü bir yemeğimizdir. Kebap, baklava ve etli ekmek de diğer geleneksel lezzetlerimizdendir. Geleneksel Türk evlerinin üst katlarında cepheden dışarı çıkıntı yapan, cumba dediğimiz bir oda bölümü bulunur.



Görsel 1.8

Merhaba, ben İvanka. Bulgaristan’dan katılıyorum. Başlıca müzik aletlerimiz kaval, zurna ve yaylı bir çalgı olan gadulkadır. Bulgar erkekleri Surva Festivali’nde hayvan kürklerinden yapılmış, kukeri adı verilen çeşitli kostümler giyerler. Mart ayında, beyaz ve kırmızı iplerden yapılan bir bileklik olan marteniçka (martenitsa) takarız. Marteniçkaların beyaz ipi huzuru, kırmızı ipi ise yaşam döngüsünü temsil eder. Sıcak ve soğuk servis edilen çorbalar Bulgaristan mutfağında önemli bir yer tutar. Kalaycılık, ateşle doğrudan temas eden bakır kaplara özel bir kaplamanın uygulandığı el sanatımızdır.



Görsel 1.9

Merhaba, ben Ata. Türkmenistan’dan katılıyorum. Ülkem- deki erkekler koyun postundan yapılan bir başlık olan telpek takarlar. Düğünlerde et, havuç ve baharatlarla harmanlanmış, pirinçten yapılan plov (pılov) yani Türkmen pılavı misafirlere ikram edilir. El sanatlarımızın başında Türkmen halı dokumacılığı gelir. Mayıs aylarının son pazar günü kutladığımız Halı Bayramı dünyadaki tek halı bayramıdır. Kötülükleri kovduğu- na inanılan kırmızı ve tonları kıyafetlerimizde bolca kullanılır. Türkmen sazı, müziğimizde önemli bir yer tutar.



Görsel 1.10

Merhaba, ben Olga. Rusya’dan katılıyorum. Kadınlarımızın giydiği uzun ve kalın askılı elbiseye sarafan denir. Bu elbise, Rus başlığı olarak bilinen kokoşnikle birlikte giyilmektedir. En eski bayramlarımızdan olan ve coşkuyla kutladığımız Maslenitsa, Türk kültüründeki baharın gelişinin kutlandığı Nevruz Bayramı’na benzerdir. Düğünlerimizde kız tarafının evine giden damat, eğlence amaçlı bahşiş ödemek zorundadır. Lahana, turşu, soğan gibi ürünler içeren vinegret salatası ve zeytin salatası Rusya’da en çok tercih edilen salata türleridir. Tolstoy (Tolstoy), Dostoyevski (Dostoyevski), Çehov (Çehov) gibi edebiyat alanın- da yer edinmiş, dünyaca ünlü yazarlarımız vardır. Balalaika (balalayka) ve gusli önemli müzik aletlerimizdendir.



Görsel 1.11

Merhaba, ben Atiye. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nden katılıyorum. Kızartılmış hellim peyniri, Kıbrıs mutfağının geleneksel peyniridir. Keten kumaştan yapılan lefkara nakışı geleneksel el sanatımızdır. Müzik aletlerinden en çok darbuka, zurna ve udu kullanırız. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti genelinde mendil ile oynadığımız oyun havası halk arasında çok sevilmektedir. Ayrıca düğünlerde içi şeker ve para dolu, üzeri kırmızı bir tülle kaplı testiyle yedi genç kızın müzik eşliğinde dönerek oynadıkları geleneksel testi oyunumuz vardır. Gömlek üstüne giydiğimiz işlemeli cepken (yelek) geleneksel kıyafetlerimizdendir.

Ülkelerin kültürel özellikleri





Görsel 1.12

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC), Türk dünyasının önemli bir parçasını oluşturur. KKTC bayrağının ortasında ki ay yıldız Türklüğü, üstteki kırmızı şerit Türkiye'yi, alttaki kırmızı şerit de KKTC'yi simgelemektedir (Görsel 1.12).

Kıbrıs'ın Türk vatani oluşu, Osmanlı Devleti tarafından 1571'de fethedilmesi ile başlar. Bu tarihten itibaren Kıbrıs ile tarihî ve kültürel bağlarımız günümüze kadar devam etmiştir. Osmanlı Devleti'nin son döneminde bir süreliğine İngiliz idaresine geçmiştir. Bu yıllarda Kıbrıs halkının duygularını KKTC'nin kurucusu ve ilk Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş şu şekilde anlatmıştır (Görsel 1.13):

Kaynak

"7 yaşıma kadar beni dedem Şehirli Mehmet büyütmüş. Eskinin hikâyesini hep ondan işittim. 1878'de Türk bay- rağının gönderden indirilişini, İngiliz bayrağının çekilişini yaşamış. 'Osmanlı yamandı... Gittiler ama yine gelecek- ler... Ben göremeyeceğim ama sizler göreceksiniz.' der- di. 'Yine gelecekler...' Hep buna inanarak yaşayacaktık çünkü Kıbrıs'ın bir Türk adası olduğunu biliyorduk."

Aydın Türklük Bilgisi Dergisi, 2021

Kıbrıslı Türkler, uzun yıllar boyunca azim ve kararlılık içerisinde varlıklarını ve bağımsızlıklarını koruma müca- delesi vermişlerdir. Türkiye'nin Kıbrıs Barış Harekâtı'nı gerçekleştirmesi sonrasında Rauf Denktaş ile Kıbrıslı vatanseverlerin çabaları ile 15 Kasım 1983 Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti kurulmuştur.

Aşağıdaki haber başlıklarını inceleyiniz. Soruyu cevaplayınız.



MSB'den Kıbrıs Barış Harekâtı'nın 50'nci yıl dö- nümü paylaşımı

"... Milli Savunma Bakanlığı (MSB), Kıbrıs Barış Ha- rekâtı'nın 50'nci yıl dönümünü kutladı (Görsel 1.14)..."

(Genel ağdan alınmıştır.)



Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, tarihi ve kültürel bağları çok güçlü olan, geçmişte aynı zorluklara karşı omuz omuza mücadele etmiş iki devlettir. İki devletin insanları aynı kültürü, aynı dili ve ortak değerleri paylaştıkları için birbirlerinin önemli günlerini sevinçle, birlik ve beraberlik içinde kutlarlar.

kutlandı.

(Genel ağdan alınmıştır.)

2| Haber başlıklarında verilen iki devlet için önemli günlerin birlikte kutlanmasının sebebi neler olabilir? Düşüncelerinizi söyleyiniz.

Kıbrıs Türkleri Anadolu'dan adaya göç ederlerken kül- türlerini, sosyal yaşamlarını ve inançlarını birlikte getirmiş- ler ve zaman içinde ada kültürüyle bunları harmanlayıp gelecek nesillere aktarmışlardır. Bu yüzden ülkemiz ve Kuzey Kıbrıs Türk kültürü arasında benzer birçok kültürel unsur bulunmaktadır. KKTC ile ülkemiz arasındaki kültü- rel özelliklerin benzerliğine ilişkin bazı örnekler verilmiştir.

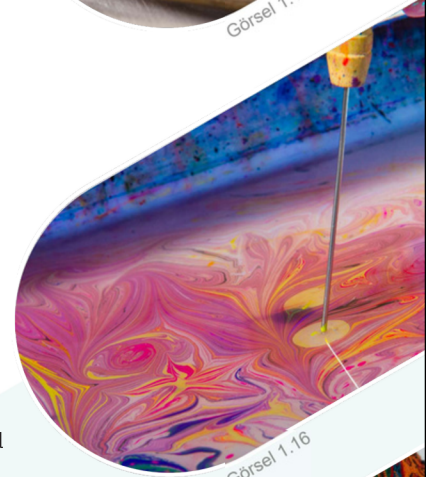
KKTC mutfağında bulunan tarhana çorbası, humus, ız- gara hellim peyniri, kabak çiçeği dolması ve enginar dol- ması Türk yemekleriyle ortaktır. Kahvenin yeri ise Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kültüründe vazgeçilmezdir (Görsel 1.15). Türk kahvesi, evde her öğünden sonra tü- ketilirken misafirliklerde de mutlaka ikram edilir. Kahve, yanında su ve turunc macunu veya ceviz macunu ile ik- ram edilmektedir.



Görsel 1.15

Aydın, Muğla gibi Ege illerimizde oldukça yaygın bir halk oyunu olan zeybek, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde de keyi ile oynanan halk oyunlarından biridir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti zeybeği de Anadolu zeybeği gibi tek ba- şına veya daha fazla oyuncuyla daire şeklinde oynanabilir.

Kuzey Kıbrıs Türklerinin geçmişinde ve Anadolu'da yay-gın olan zembil; hasırdan örülmüş, kulplu torba ve sepet- lere denir. Ahşap baskı, ebru (Görsel 1.16) ve el dokuması kilimler kültürümüzün benzerlik gösterdiği diğer geleneksel el sanatlarındandır.



Görsel 1.16

Kuzey Kıbrıs Türkleri; bel etrafına sarılan, ipek kumaş- tan veya koyun yününden yapılan ve kök boyalarla boyan- mış kuşak takarlar (Görsel 1.17). Bu kuşağa halk dilinde tarabulus kuşağı denmektedir. Sebebi ise kuşakların o zamanlar Osmanlı hâkimiyetinde olan Trablusgarp'ta do- kunup Kıbrıs'a gelmesidir. Anadolu'daki bazı köylerde ve folklor kıyafetlerinde bu kuşağa rastlamak mümkündür.



Görsel 1.17

2| Verilen bilgilerden yola çıkarak ülkemiz ile KKTC ara- sındaki tarihi ve kültürel bağları vurgulayacak slogan cümleler yazınız.

Verilen video, görseller ile konuşma metinlerine göre kültürümüze ve farklı ülke kültürlerine ait sanat, müzik, yemek, giyim, kutlama, gelenek ve göreneklere ait örnekleri sınıflandırma tablosuna yazınız.

Kültürümüzden Örnekler	Kültürel Özellik	Farklı Ülke Kültürel Özellikleri
Ebru sanatı, mahya asma, ahşap baskı, cumba yapımı.	Sanat	Kalaycılık (Bulgaristan), hali dokumacılığı (Türkmenistan), lefkara nakışı (KKTC).
Kayseri mantısı, kebab, baklava, etli ekmek, tarhana.	Yemek	Vinegret ve zeytin salatası (Rusya), plov (Türkmenistan), hellim peyniri (KKTC).
İşlemeli cepken.	Kıyafet	Kukeri kostümleri, marteniçka (Bulgaristan), sarafan (Rusya), telpek (Türkmenistan).
23 Nisan Çocuk Bayramı, Ramazan ayı kutlamaları.	Kutlama	Surva Festivali (Bulgaristan), Maslenitsa (Rusya), Halı Bayramı (Türkmenistan).
Zurna (Kıbrıs'ta da yaygındır).	Müzik	Kaval, gadulka (Bulgaristan), balalayka, gusli (Rusya), Türkmen sazı (Türkmenistan).
Zeybek, gelin evine bahşiş geleneği.	Gelenek ve görenekler	Damadın bahşiş ödemesi (Rusya), kırmızı renk kullanımı (Türkmenistan), testi oyunu (KKTC).

2) Kültürel mirasımızı tanımak ve bunların gelecek nesillere aktarılmasını sağlamak önemlidir. Tartışınız.
Ülkemizin kültürel özelliklerini, KKTC'nin ve farklı ülkelerin kültürel özellikleri ile karşılaştırarak benzerlik ve farklılıklarını yazınız.

Benzerlikler	Farklılıklar
Hellim peyniri, tarhana, zeybek, kahve kültürü Türkiye ile ortaktır.	Kendimize ait halk oyunları ve sadece bize özgü yöresel çalgılarımız.
Maslenitsa bayramının Nevruz'a benzemesi, Kuzey Kıbrıs mutfağının Anadolu mutfağı ile olan benzerliği.	Ülkelere özel kaval, sarafan, telpek gibi eşyalar ve sadece o bölgede kutlanan Halı Bayramı gibi festivaller.

Haber kaynaklarını okuyunuz ve soruyu cevaplayınız.
Hollandalı turist Kuşadası'ndan yirmi yedi yıldır kopamıyor "... Hollandalı yazılım mühendisi Jan Linkens (Jan Linkins), tatil için Aydın'ın Kuşadası ilçesine geldi. Buranın doğasına hayran kaldı. Ertesi yıl geldiğinde, su altının güzelliklerini görebilmek için yüzmeyi öğrenip tüplü dalış eğitimi almaya başladı. Dalış yapmak ve arkadaşlarıyla bir araya gelmek için yirmi beş yıldır tatillerini Kuşadası'nda geçiren Linkens, Türkiye'nin su altı habitatu ve tarihi yapı zenginliğinin yanında kabak çiçeği dolması gibi lezzetli yemekleri olduğunu söyledi. Ayrıca Kuşadası'nda güzel arkadaşlıklar kurduğunu, ülkesinin simgelerinden olan lalenin Osmanlı Devleti'nden Hollanda'ya götürüldüğünü duyunca çok şaşırdığını ve gelecekte Kuşadası'na yerleşmeyi planladığını dile getirdi (Görsel 1.18)..."



Görsel 1.18
Hollanda' da lale tarlası

(Genel ağdan alınmıştır.)

B) Ganalı doktor adayı Karadeniz kültürünü tanıtıyor
... Ganalı Yahaya Abdulai (Yahaya Abdulay), 2018'de tıp eğitimi almak için Rize'ye geldi. Türkçe öğrenen Abdulai, yöre kültürünü öğrenmek amacıyla çeşitli etkinliklere katıldı. Rize'yi ve Türk kültürünü benimseyip çok seven Abdulai buraya yerleşmeye karar verdi. Kendi kültürünü yöre halkına tanıttı, bölgenin bazı türkülerini ve horon oynamayı öğrendi (Görsel 1.19). Rize'yi ziyaret eden yabancı turistlere horon oynatıp onlara türkü söyledi. Etkinlik videolarını çeşitli sosyal medya platformlarında paylaşmaya başladı. Büyük beğeni gören Abdulai'nin videoları, bazı sosyal medya platformlarında 1 milyon üzerinde izlenme sayısına ulaştı. Sosyal medya aracılığı ile yurt dışından bile kendisine ulaşanların olduğunu söyleyen Abdulai, Afrika'dan gelip böyle bir kültürü öğrenmesi, horon oynaması ve türkü söylemesinin insanları şaşırttığını dile getirdi. Yöre sakinleri de Abdulai'yi benimseyerek onu manevi evlatları olarak kabul ettiklerini belirttiler..."



Görsel 1.19
Karadeniz horonu

Kültürel mirasımız bizi biz yapan, millet olmamızı sağlayan en önemli değerler bütünüdür. Bu değerler toplum içinde dayanışmayı, birlik ve beraberliği güçlendirir. Geçmişimizle bağ kurmamızı sağlayan bu mirası koruyup geleceğe aktarırsak, geleneklerimiz yaşamaya devam eder ve kültürel zenginliğimiz kaybolmaz. Bir araya gelirken, Arkanın geleneksel yemekleri muhammarı ikram ettiler (Görsel 1.20). Türklerle bir arada yaşadık.

KKTC ile yemeklerimiz, kahve kültürümüz, zeybek oyunumuz ve geleneksel el sanatlarımız oldukça benzerdir. Ayrıca Rusların kutladığı Maslenitsa bayramı da Türk kültüründeki Nevruz bayramına benzemektedir. Farklılıklar ise ülkelerin yöresel çalgıları (balalayka, gadulka gibi), sadece kendilerine özgü kıyafetleri (sarafan, telpek gibi) ve o ülkeye özel festivalleridir.



Görsel 1.20
Türk mutfağından acuka

Döner, Almanya'da en çok tercih edilen yiyeceklerden oldu

Almanya'da fast food (fest fut) olarak anılan ve hazır yiyecek kategorisinde bulunan döner, ülkenin meşhur köri soslu sosisi currywurstü (köriwörsst) geride bırakarak en popüler yemek hâline geldi.

(Genel ağdan alınmıştır.)

1960-1965 yılları arasında Almanya'dan gelen işçi talebi üzerine ülkemizden Almanya'ya birçok insanımız çalışmak için gitmiştir. Bu durum iki ülke arasındaki ilişkilerin gelişmesini sağla- mış, kültürlerin uyum içinde yaşamasına ortam hazırlamıştır. "Türkler tarafından getirilen yiye- cek" olarak ün yapan döner, Almanların damak tadı ve tüketim alışkanlıklarında yer edinmiştir. Almanya'nın birçok şehrinde döner lokantaları açılmıştır.



D

Türk öğrenciler kültürel zenginlikleri tanıyor

"... T.C. Millî Eğitim Bakanlığınca ülkemizin yetişmiş in- san kaynağı ihtiyacını karşılamak amacıyla İngiltere, Ameri- ka Birleşik Devletleri, Almanya, Hollanda gibi farklı ülkelere gönderilen üç bine yakın Türk öğrenci bu ülkelerde öğrenim görmektedir. Öğrenciler, gittikleri ülkelerde mesleki ve kül- türel gelişimlerini destekleyen eğitimler alarak bu ülkelerin dili, kültürel mirası ve çeşitliliği hakkında da bilgi edinmekte- dir (Görsel 1.21)..."

(Genel ağdan alınmıştır.)

Haber A, B, C, Ç ve D'de verilen bilgilere göre farklı kültürel özelliklere sahip insanların bir araya gelmesini gerektiren durumlar neler olmuştur? Diyagrama yazınız.

A: Turizm amacıyla seyahat etme ve ülkemizin doğal güzelliklerine ilgi duyma.

B: Tıp eğitimi gibi farklı alanlarda eğitim almak amacıyla başka bir ülkeye gitme.

C: Komşu ülkelerde yaşanan savaş ve iç çatışmalar gibi zorunlu nedenlerle ülkemize göç etme.

Ç: Yabancı ülkelerin işçi talebi üzerine çalışmak ve para kazanmak için yurt dışına gitme.

D: Millî Eğitim Bakanlığı tarafından öğrencilerin mesleki gelişimleri için farklı ülkelere eğitime gönderilmesi.

Ülkemiz yurtdışında eğitim ve turizm amaçlı bir- çok misafir gelmektedir (Görsel 1.22). Bizler, kültürümü- zün önemli bir değeri olan Türk misafirperverliği gereği ülkemize gelen misafirleri dil, din, renk ayrımı yapmadan saygı ve sevgiyle karşılarız. Misafirperverliğimizden ve kültürel saygımızdan etkilenen bu misafirlerin bir kısmı ülkemize yerleşmeyi tercih etmektedir. Bu durum ülke- ler arası etkileşimi artırır. Milletler arasındaki ön yargı- ları ortadan kaldırarak bir arada mutlu ve huzurlu bir şekilde yaşamamız için ortam sağlar. Aşağıda karekod ile verilen içerik te buduruma örnekler yer almaktadır.



Öncelikle ona her zaman güler yüzlü davranarak okulumuzda kendini güvende hissetmesini sağlarım. Teneffüslerde onu oyunlarımıza dâhil eder, okulumuzu ve çevremizi gezdirerek tanıtırım. Kendi geleneksel yemeklerimizden ikram ederken, onun da kendi kültürüne ait sevdiği yiyecekleri veya oyunları bana öğretmesini isterim.

Herhangi bir nedenle ülkesinden ayrılmak zorunda kalan bir arkadaşınızın olduğunu düşününüz. Uyum sürecinde arkadaşınıza destek olmak için neler yapabilirsiniz? Düşüncelerinizi söyleyiniz.

Görsel 1.22
Türkiye'nin turizm merkezlerinden
Kapadokya

Kültürel özelliklere saygı duymanın önemi ve birlikte yaşamaya etkisini açıklayan bir metin yazınız.

Dünyamızda birbirinden farklı pek çok dil, kültür ve gelenek bulunmaktadır. Bizler Türk misafirperverliğinin bir gereği olarak ülkemize gelen insanlara sevgi, hoşgörü ve saygıyla yaklaşmalıyız. İnsanların alışkanlıklarına ve yaşam biçimlerine saygı gösterdiğimizde milletler arasındaki ön yargılar ortadan kalkar. Böylece hiçbir çatışma yaşamadan, hep birlikte barış, dostluk ve huzur içinde yaşayabiliriz.



ETKİNLİK

Adı: Kukla Oyunu

Amacı : Kültürel özelliklere saygı duymanın birlikte yaşamaya katkısını fark etme

Beceri : Yorumlama

Süre: 2 ders saati

Yönerge:

Arkadaşlarınızla gruplara ayırınız. Her grupta eşitsayıda öğrenci olmasını dikkatediniz.

Aşağıdaki örnek olay senaryolarını gözden geçirerek birini seçiniz.

Senaryonuzdaki olayı el kuklanızı kullanarak canlandırınız.

Canlandırma sonundaki kültürel özelliklere saygı duymanın birlikte yaşamaya üzerine etkisi ile ilgili verilen değerlendirme sorularını cevaplayınız.

Senaryo 1

Ankara'da bulunan Avusturya Büyükelçiliğine çalışmak üzere gelen Peter (Pi r) ve Anna (Enna), oğulları Stefan'ı (Site)n elçiliğe yakın bir okula kaydetmiş r. Stefan; doğup büyüdüğü evi, okulu ve arkadaşlarını geride bırakmak zorunda kalmış r. Yeni bir kültür ve bilmediği bir dille karşılaşan Stefan, kendisini ifade etmekte zorlanmış r. Ancak babası, kültürel zenginliklerin paylaşma ve bütünleşme ortamı sağlayıp milletler arasındaki ön yargıları ortadan kaldırdığını, insanların birbirine saygı duyduğu bir ortam oluşturduğunu Stefan'a anlatmış r. Bunun bilincinde olan Stefan, edindiği yeni arkadaşları ile etkileşim içinde bulunarak Türkçeyi ve Türk kültürünü öğrenmeye çalışmaktadır. Ayrıca Stefan, arkadaşlarıyla kültürümüzü yansıtan

oyunları oynayarak, birlikte geleneksel yemeklerimizi tadarak, ve okuldaki etkinliklere katılarak aramızdaki dostluğu güçlendiriyor. Babasının anlattığı gibi bizler de okulda farklılıklarımıza saygı duyarak, kimseyi dışlamadan büyük ve mutlu bir aile gibi birlikte yaşıyoruz.

Senaryo 2

İstanbul doğumlu yetenekli bir sporcu, küçük yaşta başladığı futbol kariyerine yeni bir sayfa ekleyerek İspanya'nın büyük bir futbol takımına transfer oldu. Genç yetenek, bu transfer ile Türkiye'den yurt dışına giden en genç sporculardan biri oldu. Yabancı olduğu bir kültür ve ülkede futbolun sosyal hayata uyum sağlamasına katkıda bulunduğunu dile getiren genç futbolcu, İspanya futboluna renk kattı. Genç sporcu futbol sayesinde farklı ülkelerden sporcuların bir araya geldiğini, kaynaştığını söyledi. Bir Türk olarak İspanya'da top koşturan futbolcu hem İspanya hem de Türk kültürünün temsilcisi oldu. Futbolun saygı, nezaket, anlayış gibi olumlu duyguları geliştirdiğini ve ön yargıları da ortadan kaldırdığını söyleyen futbolcu, futbol sayesinde paylaşımcılığın

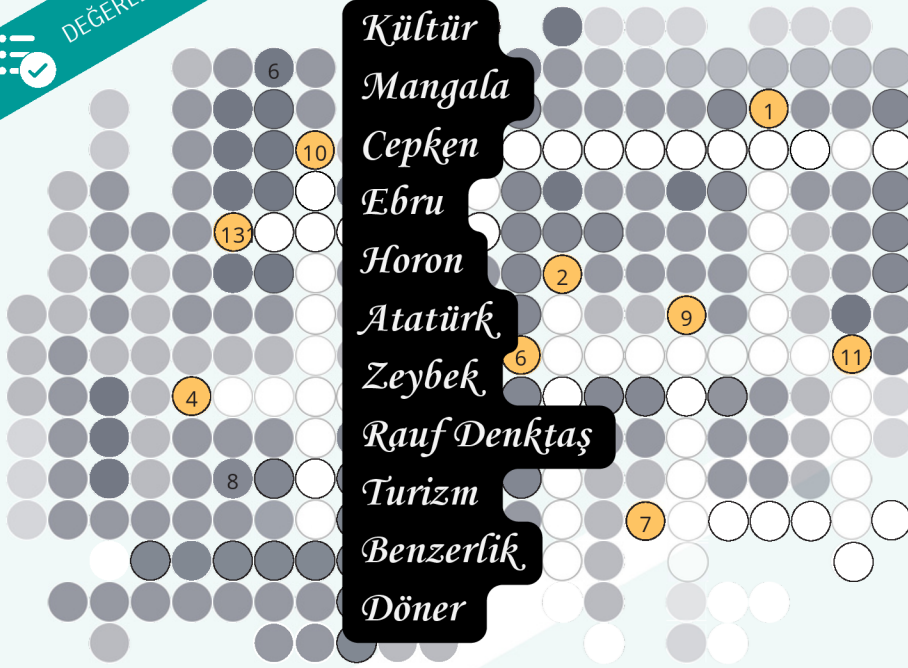
sadece bir takım oyunu olmadığını, aynı zamanda farklı kültürlerle saygı duymayı ve el ele verip ortak bir hedefe koşmayı öğrettiğini kanıtladı. Spor sayesinde dili ve kültürü farklı olan insanların kalplerinin aynı heyecanla atabileceğini tüm dünyaya göstermiş oldum.

Senaryo 3

Güney Kore'de yaşarken daha önce de Türkiye'ye turist olarak gelen Jae (Ce) ailesi Mersin'e yerleşmeye karar verdi. Yerleşme kararı alırken gördükleri doğal güzelliklerin yanı sıra insanların gösterdiği ilgi ve sevgiyi de dikkate aldıklarını belirten Jae ailesi, çi çilikle uğraşmaya karar verdi. Daha önce farklı ülkelerde de yaşayan aile, Türk kültürüne alışmakta zorluk yaşamadıklarını ifade e . Büyüklere gösterilen saygı, dayanışma duygusu gibi ortak kültürel özelliklerimiz var. Tabii ki farklılıklar da var ancak

biz bu farklılıkları birbirimizi daha yakından tanımak ve yeni şeyler öğrenmek için çok güzel bir fırsat olarak görüyoruz. Komşularımızın sıcacık gülümsemesi ve misafirperverliği sayesinde burada kendimizi evimizde gibi hissediyor, an kültürlerin bu güzel birlikteliğini hep beraber huzur içinde yaşıyoruz.

Aşağıdaki bulmacayı çözünüz.



1. Birçok öğeden oluşan toplum fertlerini birbirine yakınlaştırarak toplum fertlerinin dayanışma içinde olmalarını sağlayan değerler bütünüdür.
2. Kırk sekiz taş ile oynanan geleneksel bir zekâ oyunudur.
3. Hem ülkemizde hem de KKTC'de giyilen, kolları uzun yırtmaçlı, bir tür kısa ve yakasız kıyafettir.
4. Su üzerindeki desenlerin kâğıda aktarılmasına dayanan geleneksel el sanatımızdır.
5. Karadeniz kültüründe kemençe ile oynanan bir halk oyunudur.
6. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı çocuklara armağan eden ve dünya barışına katkıda bulunan liderdir.
7. Aydın, Muğla gibi Ege illerimize özgü bir halk oyunudur.
8. KKTC'nin kurucusu ve ilk cumhurbaşkanıdır.
9. Dinlenme, görme, tanıma vb. amaçlarla yapılan ve milletlerin uyum içinde yaşamasına hizmet eden ekonomik faaliyet alanıdır.
10. Kültürel zenginliklerin kültürümüz ile bazı yönlerden kesişmesi, emsal olma durumudur.
11. Almanya'ya Türkler tarafından tanıtılan ve bir demire geçirilmiş etlerin döndürülerek pişirilmesiyle yapılan bir tür kebaptır.



Bulmacanın cevap anahtarı

Birçok kültürün bir arada olması neden aşureye benzetilmektedir? Yazınız. Aşure, içinde pek çok farklı yemişin ve yiyeceğin aynı kazanda kaynayarak ortaya harika, ortak bir lezzet çıkardığı özel bir tatlıdır. Tıpkı aşurenin içindeki farklı malzemeler gibi, farklı kültürlerden gelen insanlar da bir arada huzurla yaşadıklarında kendi güzelliklerini korur ve birleşerek topluma eşsiz bir tat ve zenginlik katarlar.

sağlamaktadır..."

(Genel ağdan alınmıştır.)

2) Birçok kültürün bir arada olması neden aşureye benzetilmektedir? Yazınız.

.....

.....

.....

.....

Görsel 1.24
Türk mutfağından aşure

Selamlaşmak, insanlar arasındaki sevgi ve saygının en güzel göstergelerinden biridir. Ülkeden ülkeye selamlaşma şekilleri değişse de asıl amacı karşımızdaki kişiye değer verdiğimizi hissettirmektir. İnsanlar birbirleriyle selamlaştıkça aralarındaki dostluk bağları güçlenir, ön yargılar yıkılır ve toplum içinde barışla yaşamak çok daha kolay bir hâl alır.

1) Birlikte yaşamaya katkıları neler olabilir? Yazınız.

.....

.....

.....

.....

Görsel 1.25
Türk geleneğinde el öpme